

SAAVU KIRKKOPOSTI 1/2024

SISÄLLYS

Julkaisutiedot	1
Pääkirjoitus	2
Saarna pääsäinen rovasti Pirkko Yrjölä	3
Hengellinen kirjallisuus Saavutettavuuskirjasto Celiassa - Tuula Paasivirta	5
Hengellinen kirjallisuus kaupallisina äänikirjoina - Paasivirta	7
Leike: Todistajien ketju, Sana lehti, haastattelija Erja Taura-Jokinen	9
Näkövammaisten tiedonsaannin kolme murrosta - koonnut Tuula Paasivirta	10
Näkövammaisten liiton lukupalvelu - koonnut Tuula Paasivirta	10
Leike: Avustaminen raamatussa - Kirkkoverkon artikkelikokoelma	11
Uskonnon vapaus 101 vuotta - koonnut ja kommentoinut Tuula Paasivirta	13
Virren tarina - Tauno Väinölä	14
Virren sanat - virsi 77 Käy yrttitarhasta polku	14
Kiitos lukijalle - lukija vaihtuu	15
Loppusanat	16

JULKAISUTIEDOT

Piste- ja äänilehti päätoimittaja Tuula Paasivirta

Podcast äänilehti päätoimittaja Tuomo Burman

Piste ja äänilehden saa nyt myös tilattuna omaan sähköpostiin.

Yhteystiedot: ext-tuula.paasivirta@evl.fi (huomaa etuliite ext)tuomo.burman@burha.net

Yhteisosoite: saavukirkkoposti.kirkkohallitus@evl.fi

Lukija: Hannele Töllikkö

Julkaisija: Suomen ev.lut. kirkon Kirkkohallitus, KJY

Tämä on lehden 74. vuosikerta

Toimisto ja tilaukset: Arja Kunnala, p. 050 3525 723, sähköposti arja.kunnala@evl.fi,
PL 210, 00131 HELSINKI

Lehti on tilaajilleen maksuton

PÄÄKIRJOITUS

Tuula Paasivirta

Hyvää maaliskuuta kaikille lukijoille. Pääsiäinen on joko tulossa tai juuri ollut, kun luet tai kuuntelet tätä lehteä.

Rovasti Pirkko Yrjölä Vantaalta on valmistanut varta vasten tämän lehden lukijoille pääsiäissaarnan. Pirkko on tuttu henkilö teille, jotka kuuntelette säännöllisesti Vantaan seurakuntayhtymän tuottamaa Kirkkovansettia. Kiitos Pirkolle.

Lehden tämän numeron pääteema on maksuttomat ja maksulliset hengelliset äänikirjat. Saavutettavuuskirjasto Celiasta löytyy hengellistä kirjallisuutta myös pistekirjoina. Haastattelin Saavutettavuuskirjasto Celian kokoelmapäällikkö Juha Nurroa aiheesta. Celiassa on yksi maan laajimmista hengellisen ja uskonnollisen kirjallisuuden ääni- ja pistekirja kokoelmista.

Yleisten kirjastojen äänikirjat taas löytyvät Ellibs -palvelun alta. Sinne kirjaudutaan oman paikallisen kirjaston kirjastokortilla tai yliopistokirjastojen kirjastokortilla. (ei Celia -tunnuksilla). Tarvitset kirjastokortin, salasanan tai pin -koodin riippuen kirjastosta tai muusta yhteisöstä, joka käyttää Ellibs-palvelua.

Pääkaupunkiseudun Helmet -kirjasto on minun asuinalueeni Ellibs- palvelun tarjoaja. Ja luonnollisesti testasin tätä palvelua. Siellä on tarjolla hengellistä kirjallisuutta äänikirjoina todella vähän. Siksi en tehnyt tästä palvelusta erillistä juttua tähän lehteen. Ellibsistä löytyy myös e-kirjoja eli tekstimuodossa olevia kirjoja. Tosin siellä käytetään näistä kirjoista käsitettä sähkökirja.

Jos käytät tietokonetta ja olet Näkövammaisten liiton tiedonhallintapalvelun (THP) asiakas, niin sen kautta löytyy luetusmuodossa asiakkaiden itse skannaamia kirjoja sekä lehtiä ja joukossa on myös uskonnollista kirjallisuutta luettavissa ja kuunneltavissa. Palvelun käyttäjissä on jonkun verran ahkeria skannaajia. Tätä kautta saat luettavaksi myös hengellisiä lehtiä.

Jos et saa toivomaasi kirjaa tai julkaisua äänikirjana muutoin, niin Näkövammaisten liiton keskeinen vapaaehtoistyön muoto, Lukupalvelu, on oiva ratkaisu.

Kun olen perehtynyt eri äänikirjapalveluihin ja niiden mahdollisuuksiin, niin olen samalla muistellut omaa aikaani nykyisen Saavutettavuuskirjasto Celian asiakkaana. Aloitin asiakkuuden aikana, jolloin kuunneltiin isoja kasetteja, jotka kolahtivat isoissa pusseissa postiluukusta lattialle ja niitä kuunneltiin kuuntelulaite Clark & Smith -kasettijärjestelmä laitteella. Jos tämä historia kiinnostaa niin kannattaa käydä Näkövammaisten Iirikeskuksen Näkövammaismuseossa ja tutkia menneisyyttä ja miettiä samalla oliko kaikki ennen sittenkään paremmin kuin nyt?

Hyvää pääsiäistä toivotan virren 77 sanoilla tässä lehdessä. Se on virsi Käy yrttitarhasta polku. Katse kääntyy paaston ajasta Pääsiäiseen ja Ylösnousseseen Kristukseen. Kristus on ylösnoussut, Totisesti on. Tämä sanoma toivottavasti kohtaa meidät myös tämän levottoman maailman keskellä.

SAARNA

Rovasti Pirkko Yrjölä, Vantaa

Kristus on ylösnoussut

Alussa pääsiäisaamun evankeliumiteksti

Evankeliumista Matteuksen mukaan, luvusta 28 Matt. 28:8–15

Naiset lähtivät haudalta, yhtäkkiä peloissaan ja riemuissaan, ja riensivät viemään sanaa Jeesuksen opetuslapsille. Mutta yhtäkkiä Jeesus tuli heitä vastaan ja tervehti heitä. He menivät hänen luokseen, syleilivät hänen jalkojaan ja kumarsivat häntä. Silloin Jeesus sanoi heille: ”Älkää pelätkö! Menkää sanomaan veljilleni, että heidän pitää lähteä Galileaan. Siellä he näkevät minut.” Naisten ollessa matkalla muutamat vartiomiehistä menivät kaupunkiin ja kertoivat ylipapeille kaiken, mitä oli tapahtunut. Silloin nämä kokoontuivat neuvottelemaan yhdessä vanhimpien kanssa ja päättivät antaa sotilaille suuren summan rahaa. He sanoivat sotilaille: ”Sanokaa, että hänen opetuslapsensa tulivat yöllä, kun te nukuitte, ja varastivat hänet. Ja jos tämä tulee maaherran korviin, me kyllä lepytämme hänet ja järjestämme niin, ettei teille koidu ikävyyksiä.” Sotilaat ottivat rahat ja tekivät niin kuin heille oli sanottu. Heidän kertomustaan on juutalaisten keskuudessa levitetty tähän päivään asti.

Varsinainen saarna alkaa

Näillä sanoilla kristityt eri puolilla maailmaa tervehtivät toisiaan pääsiäisyönä ja -aamuna. Näin toivon, että mekin, sinä ja minä, voisimme tänä pääsiäisenä tehdä ja sanoa : Kristus on ylösnoussut; Hän elää.

Vanhan sanonnan mukaan pääsiäisaamuna aurinkokin tanssii, iloiten Kristuksen ylösnousemisesta.

Evankeliumit kertovat pääsiäisen tapahtumista kukin omalla tavallaan. Esimerkiksi vanhimmassa eli Markuksen evankeliumissa, Jeesuksen seurassa liikkuneet Magdalan Maria, Jaakobin äiti, Maria sekä Salome ,omaa kohtaloaankin uhmaten, tekivät matkan Jeesuksen haudalle, voidellakseen hänen ruumiinsa hyvän tuoksuilla öljyillä . Matkalla he miettivät, kuka voisi vierittää painavan kiven pois haudan edestä. Perillä he näkivät, että joku oli jo sen tehnyt.

Naiset menivät sisälle hautaan, missä kohtasivat valkoisiin puetun nuorukaisen, joka sanoi: älkää pelätkö, Jeesus on ylösnoussut. Naiset järkyttyivät ja pakenivat juosten paikalta, eivätkä kertoneet kenellekään mitään, sillä he pelkäsivät.

Johannes puolestaan kertoo, miten haudalle lähti vain Magdalan Maria, joka näki, miten paikalla, johon Jeesuksen ruumis oli haudassa laskettu, istui kaksi valkopukuista enkeliä. Johannes kertoo, miten Maria yht’äkkiä näki takanaan Jeesuksen, muttei heti tunnistanut tätä. Kertomuksen lopussa Maria lähtee opetuslasten luo ja kertoo, miten hän oli nähnyt Jeesuksen.

Matteus kertoo, miten haudalle menneet naiset tunsivat, miten maa alkoi vavahdella ja järjestä, kun taivaasta laskeutui Herran enkeli, joka kertoi että Jeesus on ylösnoussut. Naiset lähtivät haudalta yhtä aikaa peloissaan ja riemuissaan ja menivät viemään sanaa Jeesuksen opetuslapsille.

Luukkaan evankeliumi kertoo sekin ihan omanlaisensa version. Myös sen mukaan naiset tapasivat haudalla kaksi valkoisiin vaatteisiin puettua miestä, jotka kertoivat naisille, ettei Jeesus ole enää haudassa, Hän on ylösnoussut. Lopuksi Luukas kertoo, miten opetuslapset eivät uskoneet naisten kertomusta, vaan ajattelivat heidän puhuvan omiaan.

Oikeastaan on hyvä, että evankeliumit kertovat pääsiäisaamusta hiukan eri tavoin. Näin ne antavat meille luvan asettua haudalle menneiden naisten paikalle juuri sellaisina, kuin olemme. Erilaisina.

Pääsiäiseen päättyvä hiljainen viikko on sarja järkyttäviä tapahtumia. Kertomus Jumalan Pojasta, joka syyttömänä ottaa kantaakseen pilkan, tuskan ja lopulta kuoleman. Meidän puolestamme. Luin haastattelun, jossa muutamalta suomalaiselta kulttuurin ja tieteen edustajalta kysyttiin, onko pääsiäisellä heidän mielestään mitään sanottavaa tämän päivän ihmiselle. Suuri osa vastasi myöntävästi. Jeesuksen kärsimyksessä ja kuolemassa heitä puhutteli erityisesti meidän ajallemme vieras ajatus, toisen puolesta kärsimisestä. Erityisesti sillä katsottiin olevan oma paikkansa ja merkityksensä kovien arvojen maailmassa.

Hiljainen viikko oli kärsimysviikko myös Jeesuksen opetuslasten elämässä. Se merkitsi ilon ja toivon vähittäistä katoamista, raskaita askelia, hämmennystä, pelkuruutta ja lopulta täydellistä toivottomuutta. Olihan Jeesuksen kuolema ristillä jotain sellaista, mitä ei pitänyt tapahtua. Golgatalla näyttäytyi toisenlainen todellisuus. Sieltä lähdettiin hiljaa, raskain askelin.

Lopulta myös Jeesuksen hauta oli tyhjä. Kaiken kukkuraksi Jeesuksen vastustajat levittivät ilkeämielisiä valheita siitä, miten opetuslapset olivat vieneet Jeesuksen ruumiin tuntemattomaan paikkaan ja uskotelleet ihmisille, että Hän oli noussut kuolleista.

Olen monesti miettinyt, mistä opetuslasten usko ylösnousemukseen syntyi. Tyhjä hauta yksin sitä tuskin teki. Miten he vakuutuivat siitä, että ristillä kuollut Jeesus eli? Tyhjän haudan salaisuus selvisi heille vasta edessä olevien viikkojen aikana. Jeesus ilmestyi heille monta kertaa, aterioikin heidän kanssaan.

Opetuslasten uskoa ylösnousemukseen, ei synnyttänyt tyhjä hauta. Usko syntyi, kun he saivat henkilökohtaisesti kohdata ylösnoussut Jeesuksen. Hänet, joka oli elänyt heidän kanssaan ihmisen elämän, jonka kuoleman ristillä he olivat omin silmin nähneet ja, jonka ruumiin he olivat itse vieneet kalliohautaan.

Näin syntyy usko yhä vieläkin. Jeesus kohtaa ihmisen, kutsuu hänet luokseen, armahtaa ja siunaa. Pieni lastentarharyhmä vieraili kirkossa, jossa heille kerrottiin pääsiäisestä. Kaiken kuultuaan ja nähtyään yksi heistä, pieni tyttö, sanoi kuuluvalla äänellä: Hyvä Jeesus.

Niin todellakin. Hyvä Jeesus, kiitos, että voitit kuoleman ja avasit meille portit taivaaseen.

HENGELLINEN KIRJALLISUUS SAAVUTETTAVUUSKIRJASTO CELIASSA

Tuula Paasivirta

Suomessa äänikirjojen muodossa hengellistä kirjallisuutta saa lainaksi maksuttomasti melko paljon Saavutettavuuskirjasto Celiasta. Kyseessä on maksuton kirjasto heille, joille tavallisen kirjan lukeminen on vaikeata tai mahdotonta. Kirjaston esittelyn lisäksi tarkastelen hengellisen, uskonnollisen kirjallisuuden saatavuutta juuri Celia-kirjastosta. Kaikki kirjasto- ja laitepalveluihin liittyvät yhteystiedot ovat tämän artikkelin lopussa.

Ensikuulemmalta asiakkaaksi pääseminen ja lainaaminen voi tuntua vaikealta.

Saavutettavuuskirjasto Celiassa on kuitenkin erittäin asiantunteva ja hyvä asiakaspalvelu. Sinne kannattaa rohkeasti olla yhteydessä ja keskustella itselle sopivista lainausmuodoista.

Käyttöoikeus

Yksityishenkilö voi saada tämän kirjaston käyttöoikeuden koulun tai yleisten kirjastojen kautta.

Myös korkeakoulukirjastot rekisteröivät Celian asiakkaita. Kun henkilö rekisteröityy Celian asiakkaaksi yleisessä kirjastossa (kunnan tai kaupungin kirjastossa) tai koulussa, lukemisesteestä ei tarvitse esittää todistusta. Asia käydään rekisteröitymisen yhteydessä suullisesti läpi.

Saavutettavuuskirjasto Celian kirjoja ja aineistoja voivat käyttää kaikki henkilöt, joille lukeminen on vaikeaa tai mahdotonta esimerkiksi lukivaikeuden, vamman tai sairauden aiheuttaman lukemisesteen vuoksi.

Saavutettavuuskirjasto Celian verkkosivulla sanotaan tästä oikeudesta muun muassa: ”Kattavaa listaa eri lukemisesteistä on mahdotonta antaa. Tässä on listattu joitakin esimerkkejä yleisimmistä syistä: lukivaikeus (lukihäiriö), oppimisvaikeus, näkövamma, heikentynyt näkö (esim. ikäihmisillä), kehitysvammaisuus, cp-vamma, reuma, ms-tauti, lihastaudit, heikentynyt lihaskunto, afasia, kehityksellinen kielihäiriö, keskittymishäiriö, hahmotushäiriöt, muistihäiriöt.”

Celian palvelut ovat lain perusteella rajattu ainoastaan lukemisesteisille henkilöille. Pelkästään heikko suomen tai ruotsin kielen taito ei oikeuta Celian kirjojen käyttöön. Henkilöllä täytyy olla vammasta tai sairaudesta tai niihin rinnastettavasta syystä johtuva vaikeus lukea tekstiä. Jos olet epävarma oikeudestasi Celian palveluihin, ota yhteys Celian asiakaspalveluun.

Entinen Sokeain kirjasto

Kyseessä on entinen Sokeain kirjasto ja Näkövammaisten kirjasto, jonka asiakaskunta on laajentunut ja nykyään iso osa käyttäjistä on muita kuin näkövammaisia tai sokeita henkilöitä.

Lainaustavat ja materiaalit lyhyesti

Kirjastossa on useita erilaisia materiaaleja tarjolla lainattavaksi. Celian äänikirjat ovat digitaalisia pääasiassa ihmisäänellä luettuja äänikirjoja, jotka noudattavat kansainvälistä Daisy-formaattia. Tässä alussa on jonkin verran teknisiä asioita, mutta älä pelästy, sillä kaikesta voit kysyä Saavutettavuuskirjasto Celiasta tai Näkövammaisten liiton Daisy lainaamosta.

Mikäli et voi käyttää tietokonetta tai älylaitteita äänikirjojen kuunteluun, voit saada Saavutettavuuskirjasto Celiasta lainaksi äänikirjoja CD-levyinä. Näiden kirjojen kuuntelua varten voit saada erillisen Daisy-soittimen Näkövammaisten liitosta, Daisy-lainaamosta. Lainaamon

yhteystiedot ovat jutun lopussa. Tällä Daisy kuuntelulaitteella voit kuunnella myös sanomalehtiä ja kirjaston kirjakerhojen kirjoja. Daisy-kirjoja varten on olemassa myös Daisy-soitin malli, jolla voi kuunnella CD-äänikirjoja. Tilatessasi laitteen Daisy-lainaamosta, sinulta kysytään, mitä kaikkia kuuntelet laitteella.

Mikäli voit käyttää älylaitteita tai tietokonetta kirjojen kuunteluun, voit tutustua Celianet.fi sivulla eri kuuntelutapoihin. Netin kautta kuunnellessa voit kuunnella 100 kirjaa per kuukausi ja Daisy muotoisia CD-levyjä saat kotiin maksimissaan 14 kappaletta kuukaudessa.

Saavutettavuuskirjasto Celiasta voi lainata pistekirjoina suomen-, ruotsin- ja vieraskielistä kauno- ja tietokirjallisuutta sekä oppikirjoja. Pistekirjat on tarkoitettu ainoastaan sokeille ja vaikeasti heikkonäköisille henkilöille. Lainattavia pistekirjoja on noin 5 000, kun taas äänikirjoja on 55 000 nimekettä. Pistekirjat tehdään kullekin lainaajalle tilausten mukaan.

Muita materiaaleja ovat Daisy Trio-kirjat (sisältää äänen, tekstin ja kuvat), elektroniset kirjat ja luetuskirjat (vain teksti), koskettelukirjat, ja jotkut muut erityismateriaalit.

Hengellisistä kirjoista

Kirjastossa käytetään luonnollisesti erilaisia hakusanoja ja asiasanoja aineiston löytämiseen. Saavutettavuuskirjasto Celiasta löytyy hakusanalla "usko" noin 2 000 kirjaa ja tietokirjat kategoriasta löytyy oma alakategoria uskonto, kertoo Celia -kirjaston kokoelmapäällikkö Juha Nurro.

Pistekirjoja tästä aiheesta on saatavilla yli 200 nimekettä. Elektronisia kirjoja on muutamia kymmeniä ja koskettelukirjojakin joitakin. Ruotsinkielisiä kirjoja saadaan myös Ruotsin valtion MTM- kirjastosta vaihdossa Celia-kirjaston käyttöön.

Hengellistä, uskonnollista kirjallisuutta löytyy erilaisilta kustantajilta – kannattaa rohkeasti tehdä hakuja tai kysyä asiakaspalvelusta näitä kirjoja.

Kirjaston yleiskokoelmasta löytyy sekä hengellistä kaunokirjallisuutta että tietokirjoja, sanoo Nurro. Kokoelmavastaavat saavat kustantajilta listoja kirjallisuudesta, joista he valitsevat aineistoa. Valintoja tehdään säännöllisesti, vahvistaa Nurro. Kirjojen keskimääräinen tuotantoaika on joitakin kuukausia valintapäätöksestä. Myös kirjaston asiakkaat voivat toivoa kirjoja kirjastoon. Nurro puhuu tärkeästä asiasta: –kirjaston täytyy olla myös hengellisen ja uskonnollisen kirjallisuuden valinnassa luonnollisesti eettisesti tasapuolinen. Tällä hän tarkoittaa sitä, että kirjastosta saa yhtä lailla Raamatun kuin Koraaninkin lainattua. Kysyn kirjaston aineiston poistoista. Nurro sanoo: – Celian kirjastosta tehdään poistoja hyvin vähän. Yleensä tällöin kyse on enemmän siitä, että aikoinaan siirrettiin avokelanauhoilta ja kaseteilta äänitteitä Daisy muotoon. Näistä äänitteistä osa saattaa olla huonolaatuisia.

Kysyn vielä tuotantoon tulevista tai toivottavasta kirjallisuudesta ja keskustelemme kirjojen julkaisuajasta: – Kaunokirjallisuutta saattaa saada vähän vanhempaakin kirjallisuutta vielä tuotantoprosessiin, mutta tietokirjoja ei yleensä hankita, jos ne ovat yli viisi vuotta vanhoja, vahvistaa Nurro.

Ortodoksikirjallisuus

Kokoelmapääällikkö Juha Nurro vinkkaa: - Valamon erikoiskirjaston kirjastonhoitaja Virva Suvitie on koonnut ortodoksisen äänikirjojen kuuntelulistan, jota voivat hyödyntää saavutettavuuskirjasto Celian asiakkaat. Tässä linkki listaan:

<https://aamunkoitto.fi/kulttuuri/ortodoksinen-kuuntelulista-nama-aanikirjat-loytyvat-celia-saavutettavuuskirjastosta>

Äänilehden lukijat löytävät kyseisen listan helpoiten etsimällä Suomen ortodoksikirkon oman julkaisun Aamun koitto -lehden verkkosivut. Tämän listan julkaisut eivät kaikki ole suoraan ortodoksista kirjallisuutta, vaan muuta mielenkiintoista hengellistä kirjallisuutta.

Kirjakerhot

Celian kokoelmapääällikkö Juha Nurro sanoo: – Hengelliset kirjat ovat kysytyjä asiakkaiden keskuudessa. Kirjastossa on perustettu useita kirjakerhoja helpottamaan lainausta ja niihin voi liittyä oman kiinnostuksensa mukaan.

Juha Nurro kertoo edelleen, että kirjaston yksi kirjakerhoista, Usko ja Toivo, sisältää kristillisiä hartauskirjoja, elämäkertoja ja romaaneja. Tällä kirjakerholla on useampi sata asiakasta. Ruotsinkielisiä lainaajia varten on vastaavasti kirjakerho Tro och hopp. Etenkin kirjakerhoissa jäsenet ovat iäkkäämpiä henkilöitä, mainitsee Juha Nurro. Kirjakerhon kirjoja saa CD- levyinä mikäli on CD- tilaaja. Tämän lisäksi nämä kirjakerhot voi tilata Daisy-soittimeen. Ja soitinhan tilataan Näkövammaisten liiton Daisy lainaamosta soittamalla Daisy-neuvontaan.

Ja kolmas vaihtoehto liittyä kirjakerhoihin on Celian asiakaspalvelun kautta, jotta näitä kirjoja voi kuunnella verkossa tai älylaitteilla. Celian Chat-asiakaspalvelija muistuttaa: – CD -levyinä kerhokirjat tulevat asiakkaalle siten, että tammikuun kirjat tulevat vasta helmikuussa. Verkon kautta lainaava henkilö saa ne nopeampaa.

Yhteystiedot:

Celiakirjasto: asiakaspalvelu puhelin: 0295 333 050 (ma-to klo 9-11) Sähköposti: palvelut@celia.fi

Daisy-neuvonta: Näkövammaistenliiton Daisy palvelu, puhelinnumero 09-39604040 ja daisy@nakovammaistenliitto.fi ma-ti klo 9–15 ja ke-pe klo 12–15.

HENGELLINEN KIRJALLISUUS KAUPALLISINA ÄÄNIKIRJOINA

Tuula Paasivirta

Kaupallisten äänikirjapalveluiden haasteet ja kristillinen kirjallisuus

Meillä täällä Suomessa on tarjolla muutama iso kaupallinen äänikirjapalvelu, joissa on paljon äänikirjoja kuunneltavissa tai e-kirjoina luettavissa eri kielisinä. Vain pieni osa näiden palveluiden tarjonnasta on suoraan kristillistä, hengellistä kirjallisuutta. Osassa näitä palveluita kaikki uskoa ja hengellisyyttä käsittelevä kirjallisuus on yhdessä ryhmässä, joissakin ne on tietokirjojen alla ja joistakin löytyy osasto tai oikeammin alakategoria filosofia ja uskonto. Ja tämä kirjallisuus sisältää muitakin kuin kristilliset kirjat. Kaunokirjallisuutta on luonnollisesti vaikea lajitella samalla tavalla.

Kaupallisten äänikirjojen kuuntelua rajoittaa sekin, että pääasiassa niiden kuuntelu vaatii älylaitteen. Joistakin äänikirjapalveluista on hankittavissa erillisestä maksusta lukulaitteita. Näistä uusimmilla pystyy myös kuuntelemaan kirjoja ja vanhimmilla vain lukemaan tekstiä ruudulta. Näin ollen laitehankinnassa saa olla aika tarkka ja kannattaa kysyä asiantuntijoilta.

Poikkeuksen monessa mielessä tekee kotimainen Elisakirja kahdellakin tavalla; heiltä voi ostaa äänikirjoja, jotka sitten ovat rajoittamattomasti kuunneltavissa kyseisestä äänikirjapalvelusta. Tämän lisäksi nämä kirjat voi älylaitteiden lisäksi ladata ja kuunnella tietokoneelta MP3 -ohjelmilla. Ja kolmanneksi ei tarvita luottokorttitietoa, kun tilauksista voi saada laskun.

Meillä on monia kristillisiä kustantajia, mutta läheskään kaikki hyväkään kirjallisuus ei ole olemassa äänikirjoina kuunneltavissa. Poikkeuksen tekee helluntalaistaustainen Aikamedia. Toki sitten on niin, että heidän äänikirjapalvelussaan, ”Ajassa”, on vain Aikamedian omaa julkaisutuotantoa, joka on isolta osaltaan amerikkalaista käänöskirjallisuutta.

Äänikirjapalveluiden maksut

Kaupallisten äänikirjapalveluiden kuuntelemisesta peritään maksu useilla eri tavoilla, mutta pääidea on, että maksut perustuvat käytettyyn kuuntelu-aikaan. Ja vaikka jossain palveluissa puhutaan mahdollisuudesta rajattomaan kuuntelu-aikaan, niin vakiintunut käytäntö on, että maksimiaika lähes kaikissa äänikirjapalveluissa on 100 tuntia per kuukausi. Toki yksittäisissä palveluissa korkealla maksulla on oikeasti rajaton kuuntelu-aika. Lisämaksusta totta kai saa lisää kuuntelu-aikaa. Saman kirjan voi kuunnella useaan kertaan jo maksettuun kuunteluhintaan. Se ei vähennä kuuntelu-aikaa.

Yleisimmät äänikirjapalvelut

Yleisimmät ja kuunnelluimmat ovat Storytel, Bookbeat ja Nextory. Sekä Elisakirja, josta jo kirjoitin aiemmin. Se on ainoa isompi kaupallinen palvelu, jota voi käyttää tietokoneelta ilman älylaitetta. Näiden lisäksi löytyy joitakin muita palveluita, joita en nyt esittelen. Ja edellisten lisäksi on olemassa uudehko hengelliseen helluntalaistaustaiseen kirjallisuuteen keskittyvä Ajassa äänikirjapalvelu. Siellä ei ole vielä ekirjoja. Viimeksi mainittu kaupallinen äänikirjapalvelu poikkeaa yhdessä asiassa edukseen muista. Kun luo käyttäjätunnuksen ja salasanan, niin ei tarvitse vielä tässä laittaa luottotietoja ja kuitenkin älylaitteiden sovellusten kautta voi tutustua tarjontaan, ennen kuin päättää aloittaa kuukausikuuntelijana.

Haasteita kuuntelussa

Tärkein haaste on älylaite vaatimus. Toki, jos sen käyttö on mahdollista, niin kuuntelu on vaivatonta. Ainakin, kun on oppinut käyttämään tabletin, iPadin tai älypuhelimien sovelluksia eli appejä. Toinen haaste on laitteiden akun kulutus. Kaikkiin laitteisiin ei edes saa uusia akkuja, kun akun latauksen kesto-aika on käynyt lyhyeksi.

Kolmas on maksullisuus; pienituloisella henkilöllä ei juurikaan ole mahdollisuutta käyttää näitä palveluita. Toki yhden kirjan kuuntelu maksaa vähemmän kuin paperinen kirja kirjakaupassa uutena. Lisäksi maksullisuuteen liittyy sekin, että palveluissa luvataan ilmainen kuuntelukuukausi, mutta niihin ei pääse kunnolla kirjautumaan ilman, että antaa palvelulle luottokorttitietonsa ja tähän tarvitaan myös pankkitunnukset. Useimmiten vasta tiedot annettuasi pääset katsomaan

kirjallisuutta. Eräskin äänikirjapalvelu ilmoittaa: ”Miksi pyydämme maksutietojasi? Varmistaaksemme sinun olevan aito henkilö ja jotta voit jatkaa lukemista ja kuuntelua ilmaisen kokeilujakson jälkeen.”

Neljäntenä, mutta ei vähäisempänä on, että useat palvelut ilmoittavat etteivät ne ole apuvälinein saavutettavia.

TAHDON PUOLUSTAA KRISTINUSKOA

toimittaja Erja Taura-Jokinen, Sana -lehti 2/2024

Todistajien ketju juttusarja on ilmestynyt Sana lehdessä jo vuodesta 1945.

Satunnaisesta kohtaamisesta voi syntyä jotain ainutkertaista

Niin tapahtui ikaalilaiselle Pirkko Hakkaraiselle tammikuussa 2018.

Hän päätti lähteä paikalliseen kirjoittajapiiriin, jossa kahta uutta jäsentä pyydettiin esittäytymään. Kävi ilmi, että Pirkko ja Anne Thil olivat kumpikin syntyperältään savolaisia ja leskeksi jääneitä. Molempien miehet olivat olleet kotoisin Ikaalisista, jonne naiset olivat asettuneet.

– Piirin jälkeen menimme kahville. Tuoreen surunsa keskellä Anne kertoi, ettei hän tunne Ikaalisista ketään. Ehdotin, että voisin viedä hänet tilaisuuksiin, joista saattaisi löytyä miehen tuttuja tai sopivia harrastuksia. Niin kutsuin hänet seurakunnan tilaisuuteen, SPR:ään ja jonnekin muuallekin, Pirkko muistelee.

Muutaman viikon päästä Pirkolle sattui ikävä haaveri. Hän kaatui ja murtunut jalka kipsattiin kuudeksi viikoksi:

– Yllätyin ja vaikutuin, kun uusi ystäväni tarjoutui tomerasti tuekseni ja ryhtyi käymään puolestani kaupassa. Apu oli enemmän kuin tervetullut, Pirkko huokaa kiitollisena.

Tuttavuus syventyi, ja naiset vaihtoivat ajatuksia myös kirjoittamisesta ja kristillisten arvojen rapautumisesta. Anne ryhtyi kirjoittamaan artikkeleita arvoperustasta.

Keskustelut saivat Pirikon yhä tarkemmin seuraamaan julkisuuden henkilöiden ja pappien näkemyksiä esimerkiksi perhekäsityksestä, seksuaalisuudesta ja eutanasiasta.

– Ryhdyin itse ottamaan selvää, mitä Raamattu asioista sanoo. Saatoin ahmien lukea sitä yhdeksänkin tuntia päivässä. Olin lukenut Raamattua aikaisemminkin, mutta sellaista paloa ja intoa en ollut koskaan ennen elämässäni kokenut, Pirkko toteaa.

Ystävättäret alkoivat yhdessä miettiä, miten he voisivat rakentavalla tavalla pitää kristinuskoa esillä yhteiskunnallisessa keskustelussa. Niin he perustivat kotikaupunkiinsa kaikille avoimen ja maksuttoman ArvoAreena-luento- ja keskustelutapahtuman. Vuonna 2023 se järjestettiin kolmatta kertaa.

Pirkolle yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja yhteistyö olivat luontevia työvuosinakin, sosiaaliturvan kehittämistehtävissä.

– Pääsin kokemaan ajan, jolloin palveluja ja toimintaa rakennettiin kunnan, valtion, järjestöjen ja seurakunnan yhteistyölle.

Hän on myös yksi 30-vuotiaan vapaaehtoistoiminnan yhteistyöjärjestön, Kansalaisareenan, perustajista.

– Sillä saralla minua kiinnostavat nyt eniten saattohoidon vapaaehtoistoiminta ja sen koulutus.

NÄKÖVAMMAISTEN TIEDONSAANNIN KOLME MURROSTA

Lähde: Näkövammaismuseon verkkosivut

Näkövammaisten tiedonsaannin historia voidaan jakaa kolmeen kehitysvaiheeseen: kohokirjoitusjärjestelmien kehittyminen, äänitystekniikan luomat mahdollisuudet tuottaa äänikirjoja sekä tietokoneen käytön mahdollistavat apuvälineet.

Ensimmäinen vaihe – omien kohokirjoitusjärjestelmien ja kirjoitusvälineiden kehittäminen 1800-luvun loppupuolella – mahdollisti sokeiden ja vaikeasti heikkonäköisten ihmisten luku- ja kirjoitustaidon.

Toinen historiallisesti merkittävä edistysaskel tapahtui 1950-luvulla, jolloin äänitekniikka mahdollisti ensimmäistä kertaa kirjojen tuottamisen myös äänikirjoiksi. Vaihe alkoi lankanauhurin kokeilusta ja muuttui pian avokelalaitteiden kaudeksi.

1970-luvulla Suomessa otettiin käyttöön englantilainen Clark & Smith -kasettijärjestelmä, jolla tuotettiin näkövammaisille kirjoja 1980-luvun loppupuolelle asti, jolloin C-kasetti lopulta syrjäytti C&S-järjestelmän.

Kolmas tiedonsaannin kannalta merkittävä murros tapahtui 1990-luvulla tietoteknisten laitteiden kehityttyä ja yleistyttyä joka kodin käyttöesineiksi. Erilaisten ruudunlukuohjelmien, puhesyntetisaattoreiden ja pistenäyttöjen ansiosta näidenkin laitteiden käyttö on nykyisin mahdollista näkövammaisille.

NÄKÖVAMMAISTEN LIITON LUKUPALVELU

Lähde: Näkövammaisten liitto

Jos et saa toivomaasi kirjaa tai julkaisua äänikirjana muutoin, niin Näkövammaisten liiton keskeinen vapaaehtoistyön muoto, lukupalvelu, on oiva ratkaisu. Eli jos esimerkiksi Saavutettavuuskirjasto Celiassa ei kaipaamaasi teosta ole. Vapaaehtoisten lukijoiden avulla näkövammaiset asiakkaat saavat käyttöönsä äänimateriaalia, jota mikään muu taho ei tuota. Lukupalvelussa tuotetaan vuosittain uusia äänitteitä keskimäärin 600 tuntia, minkä lisäksi tuotetaan lisätilauksia aiemmin äänitetyistä materiaaleista.

Kun lukupalvelu vuonna 1993 aloitettiin, materiaaleja luettiin C-kaseteille. Sittemmin on siirrytty Daisy-formaattiin. Daisy-julkaisut muodostuvat mp3-muotoisista äänitiedostoista ja ohjaavista datatiedostoista. Daisy-julkaisuja voidaan tuottaa tietokoneohjelmilla tai erityisillä Daisy-julkaisuja varten kehitetyillä laitteilla.

Vuosien varrella lukupalvelulla on ollut satoja asiakkaita ja useita kymmeniä aktiivisia vapaaehtoislukijoita. Tällä hetkellä lukupalvelulla on 18 vapaaehtoislukijaa. Lukijoiden joukossa on muun muassa eri alojen asiantuntijoita ja opettajia.

Noin puolet lukijoista käy äänittämässä Näkövammaisten liiton liris-keskuksessa Helsingissä ja puolet lukee kotona. Työvälineenä heillä on kuulokemikrofoni ja tietokone, johon on asennettu Plectalk Recording (PRS) -ohjelma.

Vapaaehtoislukijoilta edellytetään hyvää lukutaitoa ja normaalia ja tervettä ääntä. Uusille lukijoille järjestetään koulutusta ennen lukijaksi ryhtymistä.

Lisätietoja:

Markku Vuori

p. 09 3960 4683 (ma-pe klo 10-14)

markku.vuori@nakovammaistenliitto.fi

AVUSTAMINEN RAAMATUSSA

lähde: Kirkkohallituksen verkkosivut/Artikkelit

“Minun oli nälkä ja te annoitte minulle ruokaa. Minun oli jano ja te annoitte minulle juotavaa. Minä olin koditon ja te otitte minut luoksenne. Minä olin alasti ja te vaatetitte minut. Minä olin sairas ja kävitte minua katsomassa. Minä olin vankilassa ja te tulitte minun luokseni.” (Matt. 25:35-36)

Vanha testamentti ja avustaminen

Vanha testamentti (VT) velvoittaa seurakuntia muun muassa vähäosaisten auttamiseen. VT:ssa mainitaan usein neljä henkilöryhmää, joista olisi erityisesti pidettävä huolta: muukalaiset, lesket, orvot ja köyhät. He olivat oman aikansa syrjäytyneitä. VT velvoittaa myös yhteistyöhön muun yhteiskunnan kanssa. Avustaminen on koko kansan asia.

“Toisenlaista paastoa minä odotan: että vapautat syyttömät kahleista, irrotat ikeen hihnat ja vapautat sorretut, että murskaat kaikki ikeet, murrat leipää nälkäselle, avaat kotisi kodittomalle, vaatetat alastoman, kun hänet näet etkä karttele apua tarvitsevaa veljeäsi” (Jes.58:6-8).

“Joka kolmas vuosi teidän tulee jättää sadosta erottamanne vuotuiset kymmenykset omalle paikkakunnallenne, niin että leeviläiset, joilla ei ole teidän keskuudessanne omaa perintömaata, sekä luonanne asuvat muukalaiset, orvot ja lesket saavat syödä itsensä kylläisiksi. Jos teette, kuten Herra, teidän Jumalanne, on käskenyt hän siunaa teitä kaikissa toimissanne.”(5. Moos. 14:28-29)

“Joka seitsemäs vuosi teidän tulee julistaa velkojen anteeksianto” (5. Moos.15:1)

“Jos viljasatoa korjatessanne unohdatte pellolle lyhteen, älkää palatko sitä hakemaan, vaan antakaa sen jäädä sinne muukalaista, orpoa ja leskeä varten. Kun näin teette, Herra, teidän Jumalanne, siunaa teitä kaikissa toimissanne. Kun olette ravistaneet oliivit puista, älkää palatko

keräämään jäljelle jääneitä oliiveja; ne kuuluvat muukalaiselle, orvolle ja leskelle. Kun olette korjanneet viinitarhanne sadon, älkää suorittako jälkikorjuuta, vaan antakaa muukalaisen, orvon ja lesken korjata loput.” (5. Moos. 24:19-21)

“Eivät he aja orvon etua, eivät tahdo hänen voittavan asiaansa, eivät puolusta köyhän oikeutta. Enkö minä rankaisisi tällaisista teoista, enkö kostaisi tällaiselle kansalle, sanoo Herra” (Jer.5:28-29).
Uusi testamentti ja avustaminen

Uusi testamentti (UT) tuo rakkauden käskyn lisäyksenä VT:iin.

Jeesuksen esimerkki ja toiminta velvoittaa aineelliseen auttamiseen pienilläkin resursseilla (esim. ruokkimisihmeett Matt. 14:13-21, 15:32-38). Rakkauden käsky ei ole kohdistettu vain diakoniatyölle, vaan se edellyttää yhteistyötä koko seurakunnan ja sitä ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Auttaminen on yhtä tärkeätä kuin avun saaminen.

“Minun oli nälkä ja te annoitte minulle ruokaa. Minun oli jano ja te annoitte minulle juotavaa. Minä olin koditon ja te otitte minut luoksenne. Minä olin alasti ja te vaatetitte minut. Minä olin sairas ja kävitte minua katsomassa. Minä olin vankilassa ja te tulitte minun luokseni.” (Matt. 25:35-36)

Laupiaan samarialaisen (Luuk. 10:25-37) esimerkki suuntaa sanomansa selkeästi jokaiselle henkilökohtaisesti. Seurakunnan tehtävä on antaa mahdollisuus kaikille seurakuntalaisille auttamiseen omalla tavallaan. Seurakunnan tulisi toimia niin, ettei kukaan kulkisi tietämättään apua tarvitsevan ohitse. Laupiaan samarialaisen teksti haastaa myös kirkkoa pohtimaan asemaansa osana yhteiskuntaa. “Seuraavana aamuna hän otti kukkarostaan kaksi denaaria, antoi ne majatalon isännälle ja sanoi: ‘Hoida häntä. Jos sinulle koituu enemmän kuluja, minä korvaan ne, kun tulen takaisin.’” Mikä on kirkon rooli avunantajana lakisääteisten, yhteiskunnallisten palvelumuotojen rinnalla?

Velvollisuus ja tarve auttaa perustuu kirkon sanomaan. Tämä ilmenee ahdistavastikin esimerkiksi Johanneksen kirjeessä: “Jos joku, jonka toimeentulo on turvattu, näkee veljensä kärsivän puutetta, mutta sulkee häneltä sydämensä, kuinka Jumalan rakkaus voisi pysyä hänessä?” (1.Joh.kirje 3:17) Yksi alkuseurakunnan keskeisiä tehtäviä olikin taloudellisen avun jakaminen, jota hoitamaan valittiin seitsemän miestä apostolien rinnalle. (Esim. Apt. 6:1-7)

Taloudellisessa avustamisessa ei ole kysymys lain kirjaimen täyttamisestä tai pyrkimyksestä auttaa toisia, jotta voisi osoittaa olevansa itse täydellinen kristitty. “Armosta Jumala on teidät pelastanut antamalla teille uskon. Pelastus ei ole lähtöisin teistä, vaan se on Jumalan lahja. Se ei perustu ihmisen tekoihin, jottei kukaan voisi ylpeillä.” (Ef. 2:9)

Kaikkein tärkein on rakkaus: se toteuttaa koko lain.

“Vaikka jakaisin kaiken omaisuuteni nälkää näkeville ja vaikka antaisin polttaa itseni tulella mutta minulta puuttuisi rakkaus, en sillä mitään voittaisi.” (1. Kor. 13:3)

USKONNONVAPAAUS 101 VUOTTA

Uskonnonvapaus täytti sata vuotta vuonna 2023

Koonnut Tuula Paasivirta

Uskonnonvapauslaki astui voimaan Suomessa 1923. Heti uuden lain tultua voimaan monet yhteisöt rekisteröityivät omiksi uskonnollisiksi yhteisöikseen. Muutos oli merkittävä kirkossa ja koko suomalaisessa yhteiskunnassa sekä monien yksilöiden ja perheiden elämässä. Se on tärkeä historiallinen käännekohta, joka on nyt arkista todellisuutta.

Tänä päivänä Suomi on moniuskontoinen ja monikulttuurinen maa.

Vapaus etsiä omaa uskoa

Jokainen kansalainen saa Suomessa elää omantunnon ja uskon mukaan. Ihminen voi vaihtaa kirkosta toiseen tai osallistua hengelliseen toimintaan vailla pakkoa. Lainsäädäntö tukee vapautta kokoontua ja sananvapautta. Uskonnonvapauslaki antaa vapauden etsiä sitä uskoa tai yhteisöä, joka olisi sopiva ja tuntuisi turvalliselta. Lisäksi YK:n monet sopimukset tukevat uskonnon vapautta.

Vammaiset ihmiset kokevat tässä asiassa uskonnonvapauslaista huolimatta normaalia enemmän syrjintää tai vaatimuksia. Tällä tarkoitan sitä, että toisinaan vammaisia henkilöitä vaaditaan tulemaan mukaan parantamiskokouksiin. Saatetaan tuoda esille ajatus, että vammaisuus on synninpalkka, vaikka niin ei oikeasti olekaan. Voidaan olettaa vammaisten osallistuvan muita enemmän kirkon toimintaan. Toinen ääripää on, että lähipiiri estää osallistumisen hengelliseen toimintaan kokonaan. Näissä hengellisissä, uskonnollisissa asioissa erityisesti vammaisen henkilö toisinaan joutuu kohtaamaan muita henkilöitä enemmän hengellistä ja henkistä väkivaltaa, joka luonnollisesti on aivan väärin.

Vammaisten ihmisten kannalta tässä asiassa uskonnonvapaus lain lisäksi tärkeä vahvistus ja tuki on YK:n Yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista, joka tukee positiivista uskonnon vapautta eli oikeutta harjoittaa ja ilmentää omaa uskoaan tai mielipiteen vapautta.

Uskonnonvapaus on perusoikeus, johon kuuluu vapaus uskoa, vapaus olla uskomatta ja valtion tasapuolinen suhtautuminen eri vakaumuksiin. Uskonnonvapaus ei edellytä valtion erityistoimia, ja esimerkiksi koulun velvollisuus uskonnon opetukseen ei ole uskonnonvapauden osa.

Uskonnonvapauden kolme osaa

Uskonnonvapaus tai vakaumuksenvapaus voidaan jakaa kolmeen osaan: vapaus harjoittaa uskontoa (positiivinen uskonnonvapaus), vapaus olla osallistumatta uskonnonharjoitukseen (negatiivinen uskonnonvapaus) ja valtion tasapuolinen suhtautuminen kaikkiin katsomuksiin.

VIRREN TARINA

77 Käy yrttitarhasta polku

Från örtagården leder

"Kunakin virsisävelmän tulee soveltua jumalanpalvelukseen kokoontuneen seurakunnan veisattavaksi kirkossa." Sitaatti on vuoden 1963 kirkolliskokouksen virsikirjavalioikunnan mietinnöstä. Siinä vaiheessa vielä karsiutuivat mukaan ehdotetut hengelliset laulut. Kun nykyinen virsikirjamme sitten 1986 hyväksyttiin, käsitykset olivat muuttuneet ja nähtiin vihdoin hengellisen laulunkin soveltuvan kirkkovirreksi.

Virsiin silloin saaduista hengellisistä lauluista Käy yrttitarhasta polku on ehkä vähiten 'virsimäinen'. Sen tekijä – sekä säveltäjä että sanoittaja – on ruotsalainen koulumies, Bollnäsän seminaarin rehtori Carl Liander (1847-1916). Hän oli vakaa kristitty, joka tunnettiin myös etevänä saarnamiehenä. Hän oli myös mukana valmistamassa laulukirjaa Sionstoner (Siionin sävelmiä, 1889). Laulu Käy yrttitarhasta polku ilmestyi juuri siinä ensi kerran.

Suomeksi laulu ilmestyi 1903 Lähetyseuran julkaisemassa laulukirjassa Hengellisiä lauluja ja virsiä, johon sen suomensi Martti Ruuth. Se liitettiin sitten moneen laulukirjaan, mutta esim. evankelisen liikkeen Siionin kanteleeseen vasta 1961. Suomenoksen kieliasua on parannettu ensin Hengellisiä lauluja ja virsiä uudistettaessa 1951 ja sitten laulun tullessa virsikirjaan 1986.

Käy yrttitarhasta polku kutsuu seuraamaan Jeesuksen kärsimystä. Sen "sanat ja sävelmä yhdessä saavat aikaan mielteliään, hartaan, tutkistelevan vaikutelman" (Seppo Suokunnas). Toisaalta on helppo ymmärtää niitäkin, joiden mielestä laulun sävelmä on aiheeseen nähden kovin hempeä. Ja Jeesuksen kärsimysten lähtökohdaksi mainittu "yrttitarha" voi herättää mielikuvia, jotka tuskin vastaavat Getsemanen todellisuutta.

Tauno Väinölä

Virsiin alkukielisten nimien lähdeksi on käytetty Tauno Väinölään kirjaa "Virsiinjamme virret".

Virren 77 sanat

1.
Käy yrttitarhasta polku,
vie Golgatalle se.
On Hengen viitoittama
sen joka askele.
Se tie vie viimein taivaaseen,
mutta tie se on tuskien.

2.

Tien kaikkein raskaimman Jeesus
on käynyt armossaan,
kun meidän kurjain tähden
hän kulki kuolemaan.
Se tie vie viimein taivaaseen,
mutta tie se on tuskien.

3.

Oi rakkautta näin suurta,
kun meitä säälii hän,
maailman synnit kantaa,
tuo meille elämän!
Se tie vie viimein taivaaseen,
mutta tie se on tuskien.

4.

Nyt, köyhä syntinen, riennä
luo Herran Jeesuksen!
Saat rauhan, lohdutuksen
haavoissa Kristuksen.
Se tie vie viimein taivaaseen,
mutta tie se on tuskien.

5.

Myös laulun oppia uuden
saat tiellä taivahan.
Se taivaassa jo kaikuu
edessä Karitsan.
Hän kuoli kaiken täyttäen,
mutta tie oli tuskien.

Carl Gotthard Liander 1889. Suom. Martti Ruuth 1903. Virsikirjaan 1986. | Sävelmä: Carl Gotthard Liander 1889.

KIITOS LUKIJALLE – LUKIJA VAIHTUU

Hannele Töllikkö on toiminut Kirkkopostin/ Saavu kirkkopostin äänilehtilukijana viimeiset 15 vuotta. Tämä maaliskuun 2024 lehden numero on viimeinen, jonka hän lukee. Kirkkohallitus kiittää Hannelea sydämellisesti hienosta ja tärkeästä työpanoksesta. Hän on lukenut meille lehteä Ari Suutarlan, Hannes Tiiran ja minun aikana. Ja Kirkkohallituksessa Katri Suhonen ja Arja Kunnala kiittävät hekin hyvästä yhteistyöstä. Yhdyn myös näihin kiitoksiin. On ilo tehdä yhteistyötä joustavan ja tunnollisen henkilön kanssa. Toivotamme hyviä vapaavuosia Hannelelle.

Näillä näkymin kesällä siirrytään siihen, että minä Tuula Paasivirta, lehden päätoimittajana luen teille jatkossa lehden. Hannele on ystävällisesti lupautunut olemaan tukena tässä vaihdossa. Ja nyt

maaliskuussa kävin jo tutustumassa Vantaan Kirkkovansentin tiloissa ko. lehden lukemiseen. Oli oikein mukava päivä yhdessä lukijoiden kanssa. Paljon taas avautui uutta asiaa. Vantaalla tehdään hyvää työtä.

LOPPUSANAT

Lehden tämän numeron loppu. Ja seuraava lehti ilmestyy kesällä. Lehden tekijät toivottavat kaikille hyvää paaston ja pääsiäisen aikaa. Äänilehden lukija Hannele Töllikkö.